
NOTAT

Udenrigsministeriet

Nordgruppen

Til:	Folketingets Europaudvalg	J.nr.:	EUK, A.5-0-0
Fra:	Udenrigsministeriet	Dato:	25. januar 2006
Emne:	Halvårsoversigt i regi af Rådet vedr. almindelige anliggender og eksterne forbindelser		

Almindelige anliggender

Tænkepausen

I forlængelse af beslutningen på Det Europæiske Råd den 16.-17. juni 2005 om iværksættelse af en tænkepause om EU's fremtid er der i flere medlemslande påbegyndt en national debat om, hvordan fremtidens europæiske samarbejde bør indrettes. Stats- og regeringscheferne vil på Det Europæiske Råd i juni 2006 evaluere resultaterne af de nationale debatter og tage stilling til den videre proces. Med henblik herpå ventes tænkepausen løbende at blive sat på Rådets dagsorden i det kommende halvår. I Danmark er ansvaret for organiseringen af den nationale EU-debat under tænkepausen forankret i Folketinget i samarbejde med otte bevægelser. Folketingets Europaudvalg har sammen med bevægelserne udarbejdet en samlet organisatorisk og tematisk ramme for tænkepausen i Danmark med titlen "Borgernes Dagsorden". Der er 17,5 mio. kr. til rådighed for debatten. Det forudses, at Folketinget konkluderer på aktiviteterne i den danske tænkepause i foråret 2006 og sender en rapport til statsministeren i god tid før Det Europæiske Råd i juni 2006.

Lissabon-strategien

Medlemslandene udarbejdede i efteråret 2005 nationale reformprogrammer på baggrund af et sæt integrerede retningslinier for fremme af vækst og beskæftigelse, som var resultatet af midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien i marts 2005. Kommissionen vil i januar 2006 fremlægge sin samlede evaluering i den såkaldte fremskridtsrapport. Rapporten forventes at indeholde et kapitel med landespecifikke vurderinger for hvert medlemslands reformprogram. Fremskridtsrapporten vil være udgangspunktet for Det Europæiske Råds drøftelser af den relancerede Lissabon-strategi på forårstopmødet i marts. Dertil kommer en opfølgning på de globaliseringsemner, som stats- og regeringscheferne drøftede på det uformelle topmøde på Hampton Court i oktober 2005.

De finansielle perspektiver for 2007-2013

Aftalen om de finansielle perspektiver, der blev indgået på Det Europæiske Råds møde den 15.-16. december, udstikker de overordnede rammer på en række udgiftsområder for EU's budget for 2007-2013. En endelig aftale skal nu forhandles med Europa-Parlamentet og Kommissio-

nen. Dette forventes at starte tidligt i 2006. Aftalen vil bestå i vedtagelsen af en interinstitutionel aftale (IIA) indeholdende udgiftsrammerne samt regler for midlernes implementering i den årlige budgetprocedure. Samtidig vil gennemførelsen af udgiftsrammen på det eksterne område (kategori 4) fortsætte i form af forhandlinger om og fordeling af midler på tre geografisk afgrænsede instrumenter (førtiltrædelse, naboskab samt udvikling og økonomisk samarbejde) samt et stabilitetsinstrument og et instrument for nuklear sikkerhed. Sammen med videreførelsen af to eksisterende instrumenter (humanitær og makrofinansiel bistand) vil der være tale om en omfattende forenkling af den nuværende finansieringsstruktur på det eksterne område. Det østrigske formandskab vil forestå forhandlingerne. Processen forankres på Rådssiden i Formandskabets Vennegruppe og Coreper med henblik på endelig vedtagelse i Rådet (generelle anliggender). Også de fem retsakter på strukturfondsområdet skal forhandles færdigt i arbejdsgruppeniveau og Coreper mhp. endelig vedtagelse i Rådet (generelle anliggender).

Udvidelsen

Rådet vil beslutte, om Bulgarien og Rumænien kan tiltræde EU per 1. januar 2007 eller om tiltrædelse udskydes med et år. Beslutningen vil blive truffet på baggrund af monitoreringsrapporter fra Kommissionen, der forudses fremlagt maj, hvori der vil blive gjort status over situationen i overensstemmelse med bestemmelserne i tiltrædelsestraktaten. Afhængig af resultaterne af den igangværende screeningsproces ventes de første kapitler i forhandlingerne med Tyrkiet og Kroatien åbnet i overensstemmelse med de fastlagte forhandlingsrammer. Endelig ventes en drøftelse af udvidelsen generelt i 2006 på baggrund af Kommissionens udvidelsesstrategipapir fremlagt den 9. november 2005 og efter den første indledende drøftelse i december 2005.

Revision af EU's bæredygtighedsstrategi

Det Europæiske Råd i december 2005 noterede sig Kommissionens meddelelse om en revideret EU-strategi for bæredygtig udvikling. Kommissionen konstaterer, at rammerne for en styrket indsats er på plads med blandt andet Lissabon-strategien, EU's kommende miljøtemastrategier og de konkrete indsatser indenfor miljø- og socialpolitikken, men identificerer en række områder med behov for forstærket indsats: Klimaforandringer og renere energiformer; offentlig sundhed; social eksklusion, demografi og migrationer; forvaltning af naturressourcer; bæredygtig transport; samt global fattigdom og udvikling. Kommissionen vil forfølge en række konkrete målsætninger gennem fremskridtsrapporter og debatter mellem Det Europæiske Råd og Parlamentet mindst hvert andet år, og en ny revision af bæredygtighedsstrategien i 2009. Herudover foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne reviderer deres nationale bæredygtighedsstrategier inden udgangen af 2006 i lyset af den reviderede EU-strategi samt gennemfører et peer review af de nationale strategier. Da der forinden er forventet vedtagelse af strategien på Det Europæiske Råd i juni 2006, forudses Kommissionens meddelelse behandlet i en række rådsformationer. EU's strategi for bæredygtig udvikling blev vedtaget af Det Europæiske Råd i Göteborg i juni 2001 med tilføjelse af den eksterne dimension i 2002. Strategien skal ifølge Göteborg-topmødet revideres i forbindelse med tiltrædelse af hver ny EU-Kommission.

Eksterne forbindelser

Udviklingen inden for ESDP

Udviklingen inden for Den Europæiske Sikkerheds- og Forsvarspolitik (ESDP) ventes at fortsætte i 2006. Fokus vil være på at forbedre EU's evne til konflikthåndtering. Blandt ambitionerne vil være at forbedre muligheden for hurtigere deployering i en krisesituation.

På det civile område vil der blive arbejdet videre med muligheden for hurtigt at kunne udsende eksperter inden for den civile krisestyring (herunder politifolk, retsstatseksperter samt observatører) til kortere missioner forud for en egentlig ESDP-mission. Koordination mellem civile og militære midler og de forskellige aktører inden for konflikthåndtering vil også få opmærksomhed i 2006. På det militære område vil der være tale om en videreudvikling af det militære behovskatalog, som gennem en række strategiske planlægningshypoteser fastsætter, hvilke opgaver EU skal kunne løse, samt hvilke kapaciteter opgavernes løsning forudsætter. Arbejdet med EU-kampgrupperne, som ventes at være fuldt operative fra 2007, vil også blive tillagt prioritet. Endvidere vil fokus være på Det Europæiske Forsvarsagentur, der – foruden traditionelt kapacitetssamarbejde – også kan ventes at få en rolle i forhold til forskning i militære kapaciteter. På grund af det danske forsvarsforbehold deltager Danmark ikke i beslutninger, der har indvirkning på forsvarsområdet.

Der vil også i 2006 være ESDP-missioner på Balkan samt i Afrika, Asien og Mellemøsten. EU's fremtidige engagement i Kosovo ventes at få betydelig fokus i løbet af 2006.

Iran

EU's forhold til Iran ventes at indgå i drøftelserne i Rådet i første halvår af 2006. EU (repræsenteret af Trio'en – UK, Frankrig og Tyskland, bistået af Den Høje Repræsentant, Javier Solana) og Iran har siden december 2004 gennemført forhandlinger vedrørende det iranske atomprogram. Iran genoptog imidlertid i august 2005 og januar 2006 visse suspendede uranberigelsesrelaterede aktiviteter i strid med den aftale, som havde dannet grundlag for forhandlingsprocessen. Genoptagelse af disse aktiviteter er ligeledes i modstrid med flere resolutioner vedtaget af Det Internationale Atomenergiagentur (IAEA). Det er derfor usikkert, om forhandlingerne mellem EU og Iran videreføres. Et vigtigt emne under Rådets videre behandling af sagen vil være håndteringen af Iran i IAEA-regi og evt. i FN's Sikkerhedsråd. Også menneskerettighedssituationen og Irans udenrigspolitik forventes at indgå i Rådets drøftelser om Iran. Menneskerettighedssituationen forringes fortsat, og den udenrigspolitiske situation er generelt forværret under Irans nye præsident, den ultrakonservative Mahmoud Ahmadinejad.

Mellemøsten

Fredsprocessen i Mellemøsten ventes fortsat at påkalde sig betydelig opmærksomhed i Rådet. Situationen vedrørende fredsprocessen vil i første omgang være domineret af de planlagte valg til det Palæstinensiske Lovgivende Råd den 25. januar 2006 og det israelske Knesset den 28. marts 2006. Rådets befattning med fredsprocessen vil især ske gennem dets deltagelse i mellemøstkvartettens arbejde, der via sin særlige udsending, James Wolfensohn, planlægger afholdelse af en donorkonference. I forhold til Libanon og Syrien vil Rådets fokus være på bidrag til gen-

nemførelsen af den FN-nedsatte uafhængige undersøgelseskommission for mordet på den tidligere libanesiske premierminister, Rafik Hariri, samt den fortsatte implementering af resolution 1559 fra FN's Sikkerhedsråd.

Irak

Formandskabet ventes at fortsætte EU's engagement i Iraks politiske udvikling og genopbygning. Det ventes, at den politiske dialog mellem EU og Irak videreføres, og at EU indleder forhandlinger med Irak om indgåelse af en handels- og samarbejdsaftale. Endvidere ventes et EU-Kommissionskontor etableret i Bagdad i foråret 2006, og der ventes forhandlinger om eventuel forlængelse af EUJUST LEX-polititræningsmissionen.

Afrika

Rådet ventes at drøfte opfølgningen på den strategi for EU's relationer med Afrika, som blev vedtaget på Det Europæiske Råds møde i december 2005. Strategien vil styrke partnerskabet mellem EU og Afrika inden for en bred vifte af områder, herunder fred og sikkerhed, god regeringsførelse, regional integration og handel og udvikling. Det primære sigte er at hjælpe de afrikanske lande med at blive i stand til at opfylde FN's Årtusinde Mål.

Sudan ventes fortsat at være i fokus, herunder opretholdelse af presset på parterne i Darfur om at stoppe volden, holde skyldige ansvarlige og opnå en politisk løsning. Samtidig vil fremdriften i gennemførelsen af fredsaftalen mellem nord og syd blive søgt fremmet. Udenrigsministrene vil fortsat følge udviklingen i De Store Søers Område. Der lægges som tidligere vægt på en regional tilgang for at sikre en varig fred i området. Udsendelsen af EU styrker til Den Demokratiske Republik Congo med henblik på at sikre en fredelig afvikling af valget i juli 2006 kan komme på tale. Grundet den forværrede politiske og humanitære situation i Zimbabwe, kan det ikke udelukkes, at Zimbabwe med kort varsel kan komme på dagsordenen. I Uganda afholdes valg i marts 2006. Optakten har været præget af fængslingen og den efterfølgende løsladelse af den ledende oppositionspolitikere. Såfremt valget ikke forløber tilfredsstillende forudses Rådet at drøfte situationen. Situationen i Vestafrika er fortsat meget ustabil, og risikoen for udbrud af nye konflikter derfor høj. Særligt Elfenbenskysten, Liberia og Sierra Leone må forventes også i 2006 at give anledning til drøftelser i Rådet.

Latinamerika og Caribien

Rådet forventes at forberede det fjerde topmøde for stats- og regeringschefer mellem EU og landene i Latinamerika/Caribien (LAC). EU-LAC topmødet, der finder sted den 12. maj 2006 i Wien, vil foretage en bedømmelse af de opnåede fremskridt i det bi-regionale samarbejde og forventes at definere nye prioriterede områder for samarbejdet på det politiske, sociale og udviklingsmæssige område mellem EU og partnerlandene.. Rådet forventes også inden topmødet at skulle træffe afgørelse om den eventuelle indledning af forhandlinger med de centralamerikanske lande (Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua) og landene i Andin-gruppen (Bolivia, Colombia, Ecuador, Peru, Venezuela) om indgåelsen af en associeringsaftale, herunder en frihandelsaftale.

Udviklingsamarbejde

Formandskabet vil sikre opfølgning af FN-topmødet i september 2005 og af Monterrey forpligtelserne om øget udviklingsbistand og effektivitet. Forhandlingerne mellem AVS-landene (udviklingslande i Afrika, Caribien og Stillehavet) og EU om regionale økonomiske partnerskabsaftaler vil blive søgt fremmet.

EU-USA forholdet

Især to områder udover de løbende udenrigspolitiske spørgsmål forventes at ville præge dagsordenen: Det økonomiske og investeringsmæssige samarbejde som igangsat på 2005-topmødet samt samarbejdet om global udbredelse af demokrati mv. Det årlige EU-USA topmøde forventes at finde sted i juni. Formandskabet har tilkendegivet, at man som udgangspunkt vil søge en fokuseret drøftelse med meget få emner på dagsordenen og én kompakt, udadtil meningsfuld erklæringstekst. Formandskabet gør sig også overvejelser om endossering på topmødet af et udbygget arbejdsprogram, der emnemæssigt rækker udover det økonomiske og investeringsmæssige.

Rusland

Hovedemnet i forhold til Rusland bliver praktisk gennemførelse af den omfattende handlingsplan for de såkaldte fire fælles rum (økonomi, retlige og indre anliggender, ekstern sikkerhed samt forskning og uddannelse), hvorom der blev opnået enighed på topmødet i maj 2005. Der ventes indledt arbejde på fastlæggelse af en EU-holdning til en afløser for Partnerskabs- og Samarbejdsaftalen med Rusland.

Vestlige Balkan

Det vestlige Balkan vil udgøre en prioritet for det østrigske formandskab og vil være et centralt emne på det uformelle EU-udenrigsministtermøde i marts. Endvidere ventes afholdt en EU-Vestbalkan konference i løbet af 1. halvår 2006. Rådet ventes at vedtage indgåelse af en stabiliserings- og associeringsaftale med Albanien. Rådet vil følge udviklingen i hvert af Vestbalkanlandene, herunder deres samarbejde med Haag-tribunalet som betingelse for landenes tilnærmelse til EU. Statusforhandlingerne og konkretisering af EU's fremtidige rolle i Kosovo vil udgøre et særligt fokusområde for Rådet. Desuden fokus på folkeafstemningen i Montenegro om løsrivelse fra Statsunionen med Serbien og sikring af overholdelse af internationale valgstandarder. Blandt tværgående emner ventes et særligt fokus på bekæmpelse af organiseret kriminalitet og korruption, økonomisk udvikling, regional handel, energi og visumfacilitering.

EU's Naboskabspolitik

Det ventes, at Rådet i år får forelagt (de forsinkede) udkast til handlingsplaner under naboskabspolitikken for Armenien, Azerbajdjan og Georgien. Desuden ventes Rådet at styrke EU's indsats vedr. grænsemonitorering mellem Ukraine og Moldova. Endelig ventes Rådet at forberede topmødet med Ukraine i juli.

Terrorisme

EU's terrorbekæmpelsesstrategi (fra december 2005) og den reviderede handlingsplan for bekæmpelse af terrorisme vil være udgangspunktet for indsatsen under østrigsk formandskab. På den udenrigspolitiske del af indsatsen mod terror forventes vægten især at ligge på gennemførelsen af strategien og handlingsplanen mod radikaliserings og rekruttering til terror (vedtaget i december 2005), bekæmpelsen af terrorfinansiering samt videreudbygningen af den tekniske bistand, EU giver til tredjelande uden de nødvendige ressourcer til at bekæmpe terrorisme effektivt. Udenrigsministrene forventes at drøfte terrorbekæmpelse som led i forberedelsen af Det Europæiske Råds møde den 15.-16. juni.

Menneskerettigheder

Såvel det østrigske formandskab som det kommende finske formandskab forventes især at lægge vægt på at styrke kontinuitet og sammenhæng i Unionens menneskerettighedspolitik. Tværgående integrering (mainstreaming) af menneskerettighedsaspekter i EU's eksterne politik forudses at få høj prioritet. Særlig opmærksomhed ventes rettet mod EU's menneskerettighedsdialoger med Kina, Iran og Rusland og gennemførelsen af Unionens policy retningslinier om bl.a. menneskerettighedsforkæmpere og tortur. Endvidere forudses der fokuseret på gennemførelsen af FN-topmødets beslutning om oprettelse af et menneskerettighedsråd til afløsning for FN's Menneskerettighedskommission.

Rådet forventes at afslutte forhandlinger vedrørende Kommissionens forslag om at erstatte det europæiske racismeobservatorium (EUMC) med et europæisk agentur for fundamentale rettigheder.

WTO/DDA

På WTO's ministerkonference i Hongkong i december sidste år blev man enige om et detaljeret arbejdsprogram, der foruden at opsummere status for forhandlingerne i Doha-Runden, fastlægger frister for vedtagelse af konkrete og detaljerede rammer og forhandlingsbetingelser for de enkelte forhandlingsemner. Med henblik på en evt. yderligere fastlæggelse af EU's position inden fristernes udløb forventer formandskabet vedtagelse af rådskonklusioner på GAERC den 20.-21. marts 2006. Rådskonklusionerne ventes særligt at fokusere på landbrug og NAMA, hvor fristerne i arbejdsprogrammet er sat til udgangen af april 2006. Derudover har formandskabet tentativt sat forhandlingerne i Doha-Runden på dagsordenen på GAERC d. 30.-31. januar samt 15.-16. maj 2006, hvor der kan være muligheder for yderligere drøftelser. Endelig har formandskabet oplyst, at man vil fortsætte linien i EU med at arbejde for et ambitiøst og balanceret resultat af Doha-Runden.

Udenrigsministeriet